

Людмила БЕЗРУКАВА, 1968, м. Кривий Ріг, Україна

У житті завжди є місце подвигу, а людяності – і поготів. Кожен добрий вчинок – часточка в загальнолюдському егрегорі добра. Коли накопичений негатив, мов гниючий фурункул, прориває війнами, геній зла гордо підіймає голову. Жорстокість і смерть. Тисячі смертей. Мільйони. Десятки мільйонів. Чого варте в такий час людське життя?

Одним із найстрашніших випробувань для світової людяності став нацизм. Друга світова оголила два полярні полюси – добро і зло. Хтось чітко визначився й вибрав свою позицію, а когось «сірий маятник життя» гойдав у протилежні боки, розтрошуючи, мов друзки людські долі.

П'ять років тому «тихо пішла за межу» моя бабуся Марія. Сумно і боляче. Але розумію, що на нашій грішній землі ніхто не вічний. Вічним лише буде змагання жорстокості і людяності. А бабуся завжди навчала останньому. Хвилюючою історією, розказаною нею, хочу поділитися із широким загалом. Можливо, зачепить вона тонкі струни чиеїсь душі.

Кровожерлива війна невпинно крокувала світом. Смертоносна нацистська холера, мов вогняна лава, розповзалася Україною. Радянські війська відступали, віддаючи ворогові на поталу усе нові території.

Плакало небо. Плакали люди. Кіптява вкрила мокре від сліз личко маленької Майї. Вона осиротіло пригорталася до тітоньки Марії. Вдалині бовваніли останні ешелони із обладнанням заводу, яке вивозили із Амвросіївки за Урал, подалі від окупантів. Мов поранений змії, стогнав поїзд, відбиваючи прощальний ритм. В одному із тих вагонів поїхав її тато, інженер-механік заводу Костянтин Петренко. Мама також змушена була залишити домівку. «Спочатку думай про Родину, а потім про себе!» - таким девізом керувалися тоді усі комуністи. Тато має там, за Уралом, змонтувати оті величезні пристрої, щоб завод запрацював, а не опікуватися донькою. Не

до неї зараз. Ніколи буде лікувати її сухоти. Хрещена мати забере її у далеке село на Кіровоградщині.

Чепурненька сільська хата. Тут чекає бабуся Варвара. Її ласкаві очі випромінюють тепло, розтоплюючи тугу за батьками і рідною Донеччиною. Жінки, як могли, створювали дівчинці родинний затишок. Велика любов зігрівала Майю, дарувала їй життєдайну силу, допомагала боротися із хворобою.

Та ось почалося справжнє пекло. Скажений рев ворожої техніки, незрозуміле гелготання страшних чоловіків зі зброєю в руках, застрелені собаки, голосіння жінок та дітей... Юрми захмелілих від безкарності вояків грабували селян. Спорожнів погріб, у якому була картопля. Кабанчика Васю жорстоко зарізали. Перелякані кури десь поховалися в бур'янах. «Присвята Діво Маріє! Дитині ж їсти добре треба, а вони усе вигребли», - побивалася бабуся. Тітонька Марія схвильовано шепотіла: «Донечко, нікому не кажи, що батьки твої – комуністи, що евакуйовані за Урал. Не можна. Ти сирітка». Майя нічого не розуміла, проте кивала головою, усім тендітним тільцем відчуваючи льодяні лабети жаху.

Відсьогодні у їхній хатині житиме чужинець. Хрещена панічно боялася за малу. Не дай, Господи, непроханий гість дізнається правду про її батьків. Сусідська родина ж уся загинула від рук окупантів лише тому, що їхній Іван воює у лавах Радянської армії. Марія до світанку не зімкнула очей, пригортаючи до себе похресницю.

Зранку чулося гупання важких чобіт, шурхотіння паперу. Господарі не ворушилися. Лише після того, як німець вийшов, жінки піднялися і заходилися поратися біля печі. Майя гралася зробленою із ганчірок лялькою. Раптом огрядна постать постояльця виросла серед хати. Він простягав руки до дівчинки. Страх на якусь хвилю паралізував Марію, але, опанувавши себе, вона кинулася захищати малу. Солдат остовпів. У його очах забриніли сльози. Він намагався пояснити, що не зробить нічого лихого. Потім дістав

фотографію, із якої дивилися усміхнена жінка і двоє діток. Дівчинка на фото була схожа на Майю. Ганс (так звали чоловіка) тремтячою рукою простягнув дитині цукерки. Вона підійшла до солдата і запитала: «Дядю, а чому ви плачете?» Той ледь чутно прошепотів: «Майя, война есть плохо...Майн кіндер, Фрау...» і пригорнув дівчинку до грудей.

Кожного дня Ганс приносив різноманітні смаколики. Маленька з нетерпінням його чекала, радісно обвивала руками шию чоловіка. У такі моменти він був безмежно щасливим. Коли Майя затемпературила, він разом із рідними кілька ночей провів біля її ліжка. Щоранку бігав до штабу і брав ліки, запевнюючи своє начальство, що захворів. Це врятувало крихітці життя...

Військова частина, у якій служив Ганс, отримала якийсь бойовий наказ. Чоловік востаннє приніс харчі господарям затишної хатини. Блакитні очі затуманилися. Він обійняв дитину, сумно кивнув головою і пішов важкою ходою. Пішов назавжди...

Як склалася його доля, на жаль, ніхто не знає. Сподіваюся, що Господь зберіг життя цього милосердного чоловіка, адже завдяки йому здолала хворобу маленька Майя. Дуже хочеться вірити, що обійняли свого тата оті дітки із фото, як обійняла своїх батьків, які повернулися на звільнену землю, героїня бабусиної розповіді. Просімо Господа, щоб щезли із нашої планети війни, щоб кожен, хто на ній живе, завжди залишався Людиною.

